

Η ΖΟΛΦΙΝΑ

ΡΩΤΕΣ πνοές φυσούσαν του Μάη και ο Μπιάσκο αγαπούσε. Δύο, τρεις νύχτες τώρα, δεν μπορούσε να κλείση μάτι στο βάθος της καμαρούλας του...

Τί ωμορφή που ήταν η Ζολφίνα!

Τήν τελευταία φορά που την είδε, άκουμβούσε στον κορμό μιας άνθισμένης αμυγδαλιάς, και έβλεπε με ευχαρίστησι δύο πανάκια μιας βάρκας κάτω 'κει στη γαλανή θάλασσα... Έπάνω στα κατάμαυρα μαλλιά της όλη ή μυρωδιά των λευκών αμυγδαλιών άστράφτε από τες χρυσές ακτίνες του ήλιου, ολόγυρά της ένα άνθισμένο λειβαδάκι ξαπλώνετο, και μέσα στα μάτια της... ω μέσα στα μάτια της... ή θάλασσα γελούσε... Δίχως άλλο θαχει και λούλουδα μέσ' την καρδιά, συλογιζότανε ο Μπιάσκο. Και από τότες δεν παύει ν' αναπολή την ανοιξιάτικη τρέλλα της αγάπης του!

...Μακρυά εξημέρωνεν. Η αύγη ήρχετο κι' αγκάλλεζε τες γαλανές γραμμές της θάλασσας, όταν ο Μπιάσκο πετάχθηκεν απ' το κρεβάτι του, και ελαφρά ανέβη στη ξύλινη σκάλα εις την κορυφή του καμπαναριού ως της φωληής των αηδονιών!

Ήταν ο κωδωνοκρούστης του χωριού.

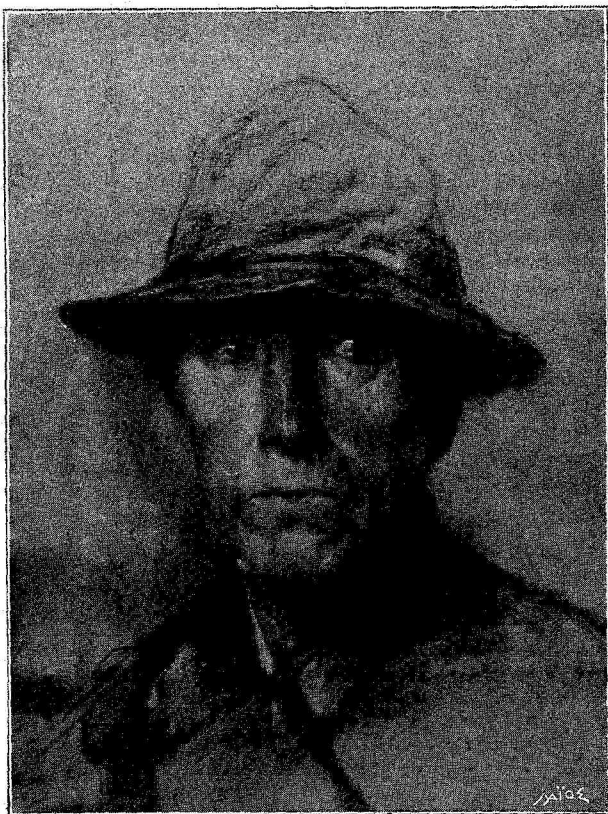
Αί τρεις πελώριες καμπάνες, ακίνητες, με τα σκαλισμένα λούλουδα στα πλάγια των περιμένανε σιωπηλές τα γερά χέρια του Μπιάσκου, για να σκορπίσουνε τα τρελλά τραγούδια των στές πρώτες πνοές της αύγης.

Και ο Μπιάσκο άρπαξε τα σχοινιά της πρώτης καμπάνας. Ένας φρικιασμός βαθύς απ' τ' ανοιγμένο στόμα της, και κύμα απ' ήχους μεταλλικούς έχύθηκαν σε μια βοή αδιάκοπη. Και αι πνοές της αύγης τούς άρπαξαν και τούς σκόρπισαν εις της στέγες των σπιτιών, ως κάτω 'κει στη θάλασσα τη γαλανή. Άλλά νά, άλλοι ήχοι πιδ άρμονικοί. Είναι της δεύτερης καμπάνας, γελαστοί και κρυστάλλινοι, σαν χάλαζα από μαργαριτάρια έπεφταν αδιάκοπα στον πιλούμνητο θόλο της εκκλησιάς... Έπειτα άλλοι νέοι ήχοι σαν ένα μούγγρισμα χιλίων σπίνων! Και ή ήχώ ξυπνά και αντίλαλει γλυκά το χαρμόσυνο τραγούδι των καμπανιών!

Σιγά σιγά και τ' άλλα τα πιδ μακρινά καμπαναριά ξυπνούν και άρχίζουν με τα

διάφορα μεταλλικά στόματά των να τραγουδούν τούς ιερούς σκοπούς των μέσα στην τρέλλα του φωτός και της ωμορφιάς! Και ο Μπιάσκο μεθούσε, μεθούσε απ' την άερινη συμφωνία... Έπρεπε να τον έβλέπατε πώς κινούσε τα χέρια του κουρασμένα απ' τον κόπο, και πώς έκρέμετο στα σχοινιά έπειτα σαν σκίουρος, για να δώση περισσότερη δύναμι στους ήχους της καμπάνας του, και πώς έταλαντεύετο μέσ' το κενόν με δύναμι για να σκορπίση τούς τελευταίους ήχους της πειδ μικρούλας καμπάνας μέσ' της βοές των άλλων...

Ω πώς τον μεθούσε, πώς τον μεθούσε, ή άρμονία, το άερινο αυτό τραγούδι των καμπανιών! Έπάνω 'κει ήταν το βασιλόπουλο τον έλεγαν τρελ-λόν οι άλλοι, τον φτωχόν μας Μπιάσκο! Μά αδιάφορο, εκεί έπάνω 'κείνος ήταν το βασιλόπουλο· αυτό δεν τον άρχούσε; Και ο καταγάλανος ούρανός άκτινοβολούσε στο πράσινο λειβάδι, κι' ή θάλασσα γέμιζε από πανάκια, και τα δρομάκια απ' ανθρώπους... Μά ο Μπιάσκο δεν το κουνούσεν απ'

Ν. Φερεκίδου.

Σπουδή.

Καλλιτεχνική έκθεσις Ζαπτείου.

έκει. Στὸ τέλος πιά κολοῦσε τ' αὐτί του στὴ μικρότερη καμπάνα του, τὴν κτυποῦσε δύο τρεῖς φορές μὲ τὰ δάκτυλά του γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ μυστικά της καὶ κατέβαινε λυπημένος. Τί ὄνειρα ἔκαμε ἐπάνω στὶς στέγες τοῦ καμπαναριοῦ !.. Τί τρελλὰ ὄνειρα γεμάτα ποίησι πάθους καὶ πόθων ! Ὡ πόσο ὠραία τοῦ ἐφαίνετο, πόσο χαρούμενη ἡ Ζολφίνα του ἐπάνω 'κεῖ !...

Ἐνα ἀπόβραδο τοῦ Ἀπριλιοῦ συνηντήθησαν στὸ λιβάδι πίσω ἀπ' τὶς καστανιές, ὅπου ἐκείνη ἔκοβε νωπὰ χόρτα γιὰ τὴν ἀγελάδα της καὶ τραγουδοῦσε. Ἡ μυρωδιά της ἀνοίξεως τὴν εἶχε ζαλίσει, ὥσάν νὰ εὕρισκετο μὲς ἓνα ἀμπέλι τὴν ὥρα τοῦ τρυγητοῦ.

Ὁ Μπιάσκο προχώρησε πρὸς αὐτὴν μὲ τὸ κασκέτο του ριγμένο πίσω στὰ μαλλιά του, μ' ἓνα μπουκέτο γαρύφαλα κόκκινα στ' αὐτί του.

Δὲν ἦτο καθόλου ἄσχημο παιδί ὁ Μπιάσκο. Εἶχε κάτι μάτια μεγάλα ὁλόμαυρα γεμάτα ἀπ' ἄγρια λύπη κι' ἀγάπη. Ἐπειτα εἶχε μιὰ γλύκα, μιὰ βαθειὰ γλύκα, ἡ φωνή του κάτι τὸ μυστηριώδες, τὸ ὑπεράνθρωπον ! Ἐκεῖ ἐπάνω στὴ μοναξιά του μὲ τὰς καμπάνες του λὲς καὶ ἐκλεψεν ἡ φωνή του ὅλα τὰ χρώματα καὶ τὴν ἀπόκρυφον ἀπήχησιν των. Τὴν ἐπλησίασε.

— Τί κάμεις αὐτοῦ, Ζολφίνα ;

— Μαζεύω χόρτα γιὰ τὴν ἀγελάδα τοῦ θείου Μιχάλη, ἀπῆντήσεν ἡ ξανθὴ κόρη σκυμμένη ὅπως ἦταν...

— Ὡ Ζολφίνα, νοιώθεις αὐτὴν τὴν ὠραία μυρωδιά τοῦ χόρτου ; Ἦμουν ἀνεθασμένος 'κεῖ ἐπάνω στὶς καμπάνες μου καὶ τὴν ἐνοιῶσα... Ἐπειτα σ' εἶδα νὰ περνᾷς καὶ νὰ τραγοῦδᾷς. Εἶς ἡ χαρούμενη, Ζολφίνα μου ;

Ἐσηκώθηκεν. Ἡ συγκίνησις τοὺς ἐπνίγε... καὶ ἐσιώπησον κι' οἱ δύο ἀκούοντες τὸ μούρμουρισμα τῶν φύλλων.

Ὁ Μπιάσκο, ὁλόγλωμος, ἔσκυψε στὴν πρασινάδα νὰ μαζεύσῃ χόρτο. Καὶ μέσα στὴ μυρωδιά τὴν παρθενικὴ τοῦ χόρτου τὰ χέρια του ζητοῦσαν τὰ χέρια τῆς Ζολφίνας του, ποῦ ἦσαν κατακόκκινα ὡς τὰ γαρύφαλά του...

— Θέλεις νὰ σε βοηθήσω; εἶπεν ἑξαφνα, καὶ τὴν ἔπιασε...

— Ἀφῆσέ με, ἐπιθύρῃς ἡ φτωχὴ κόρη μὲ φωνὴ πιγμένη... Ἀφῆσέ με, Μπιάσκο !..

Ἐπειτα ἄρπαξεν ἐκείνη τὰ χέρια του τὰ ἐσφιξε γλυκὰ μὲς τὰ δικά της, κι' ἄφησε τὸ ὠραῖο της κεφάλι καὶ τὸ σκέπασε μὲ τὰ φλογερὰ φιλιὰ του, ἐνῶ κάτι μουρμούριζε.

— Ὁχι, ἄχ ὄχι, Μπιάσκο μου...

Καὶ ἡ ἀγάπη των μεγάλωνε μέρα μὲ τὴν ἡμέρα καὶ ἐξωγχοῦτο ὡς τὸ σιτάρι... καὶ τὸ σιτάρι μεγάλωνε ὡς ἓνα κύμα καὶ μέσα ἐκεῖ στὸ καταπράσινο λιβάδι ἡ Ζολφίνα ὁλόρθη, κατακόκκινη, ἦταν ὡς μιὰ ὠραία παπαροῦνα !

Τί φλογερὴ ἀγάπη, καὶ τί ὠραῖον περιβάλλον γιὰ τοὺς δύο νέους μὲς τῆς ἀνθισμένης μηλιάς, στῆς λευκῆς συκαμηνιῆς, μὲς τὰ σκοτεινὰ δρομάκια τοῦ

Γ. Ποῦλου.

Σαλαμινία νύμφη

Καλλιτεχνικὴ ἔκδοσις Ζαππείου.

χωριοῦ σκεπασμένα ἀπ' τὰ αἰγικλήματα, ἀνάμεσα στὸ τραγούδιμα τῶν καμπανιῶν ἀπ' τὸν ἀγέρα !

Μίαν αὐγὴν ὁμῶς ποῦ ὁ Μπιάσκο περιμένε τὴ Ζολφίνα του στὴ βρύσι μ' ἓνα μπουκέτο παπαροῦνες, ἐκείνη δὲν ἐφάνη ! Ἦταν ἄρρωστη βαρειά, ἄρρωστη ἀπ' τὴ μαύρη ἐπιδημία ποῦ εἶχε πῆσῃ στὸ χωριό.

Φτωχὲ Μπιάσκο ! Ὅταν τὸ ἔμαθε, τὸ αἷμά του πάγωσε, ἐκλονίσθηκε. Μὲ τὴν καρδιά βαριουλημένη ἦταν ἀναγκασμένος ν' ἀναβῇ τὸ βράδυ στὸ καμπαναριὸ γιὰ νὰ σημάνῃ... καὶ τὴν Κυριακὴ πάλι, μὲς τὰ τραγούδια καὶ στῆς προσευχῆς, στὰ κύματα τοῦ φωτός καὶ τῆς εὐτυχίας... ὅταν ἡ φτωχὴ του ἀγάπη ὑπέφερε, Θεέ μου, ποῖος ξεύρει πόσο !

Ἦσαν αἱ ἡμέρες ἐκεῖνες τρομερές ! Τ' ἀπόβραδο ὁ Μπιάσκο μετὰ τὰς καμπάνες του, περιτρυγίζε μὲ ἀγωνία τὸ σπῆτι τῆς ἀγάπης του, ὡς ἓνας λύκος γύρω σὲ μνήματα. Κάπου κάπου σταματοῦσε κάτω ἀπ' τὸ κλεισμένον παράθυρο, τὸ ὀλιγοφώτιστο καὶ μὲ τὰ κατὰμαυρα μάτια του πιγμένα στὸ δάκρυ ἔβλεπε τῆς σκιᾶς τῶν ἀγαπημένων τῆς νὰ σιγοπερνοῦν μὲ φόβο μὲς τὸ δωμάτιο τῆς ἀγωνίας !

Καὶ ἐσφίγγε τὴν καρδιά του μὲ τὰ δύο του χέρια γιὰ νὰ μὴ ξεσπᾶσῃ σὲ παραπονιάρικο κλάμμα. Ἐπειτὴ ἐφευγε καὶ ἐγύριζε σὰν τρελλὸς ἔξω στοὺς κάμπους, ὡς ποῦ ἔφθανε στὴν καμαροῦλα του κουρασμένος... Ὅλες τῆς ἄλλες ὥρες περνοῦσε ἐμπρὸς στῆς ἀκίνητες καμπάνες του καταβεβλημένος ἀπ' τὴν ἀγωνία, κατακίτρινος...

Γύρω του ψυχὴ! Μπροστὰ του ἡ θάλασσα μόνον μούγγιζε στὴν ἔρημη ἀκροθαλασσιά, φέρνοντας ἀπαίσια μηνύματα.

Καὶ κεῖ, κάτω ἀπὸ μιὰ μικροῦλα στέγη, ποῦ μόλις τὴν διέκρινεν ἀπ' τῆς καμπάνες του, ἡ ἀγαπημένη του Ζολφίνα ψυχομαχοῦσε ξαπλωμένη στὸ παρθενικὸ κρεβάτι τῆς σιωπηλῆς, ἐνῶ τὸ κεράκι ἐτρεμόσβυνε στὸ φῶς τῆς αὐγῆς καὶ αἱ σιγανὲς προσευχὲς τῶν ἀγαπημένων τῆς ξέσπαζαν σ' ἄκατάπαυστο θρήνο, ὡς ποῦ σήκωσε δύο τρεῖς φορές τὸ ξανθὸ κεφάλι τῆς μὲ ἀγωνία σὰν νὰ ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ... ἀλλὰ αἱ λέξεις ἔμειναν μέσα τῆς βαθεῖας ὁ ἀγέρας τὴν ἠμποδίζε... καὶ ἡ αὐτοῦλα τὴν ἄφηνε ἀσπλάγχχνα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Χάρου... Ἀργοκίνησε τὰ χεῖλιν τῆς τότε πνιγμένη στὸν πόνο, τὰ κλείσε

ἔπειτα σὰν ἓνα ἀργάκι ποῦ τὸ πνίγουν... καὶ ἔμεινε ἀκίνητη.

Ὁ Μπιάσκο τὴν ἄλλη μέρα εἶδε τὴν ἀγαπημένην του νεκρὴ ἀπολιθωμένος ἀπ' τὸν πόνο ἀκολούθησε τὸ νεκροκρέββατό τῆς γεμᾶτο ἀπὸ λουλούδια φρεσκοκομμένα ποῦ ἀνάμεσα τῶν ἤτο ξαπλωμένο τὸ ὠραῖο παρθενικὸ κορμὶ τῆς μέσ' ἓνα ὁλόασπρο σεντόνι τυλιγμένο. Ὁ, τι εἶχεν ἀγαπήσῃ στὴ γῆ, ἤτο ἐκεῖ μέσα, ἤτο ὁ ἴδιος ἑαυτός του, δὲν ἦταν μόνον τὸ πτώμα τῆς Ζολφίνας του, μὰ καὶ ἡ νεότης του, ἡ ζωὴ του, ἡ ἀγάπη του, ποῦ τὰ ἔθαβαν ὅλα στὴ στιγμή!

Ὁ Μπιάσκο τὴν εἶδε ἀκόμη μιὰ φορὰ μέσα στὸ πλῆθος... ἔπειτα ἔφυγε, ἤλθε στὴν καμαροῦλα του ἀνέθηκε τὴν ξύλινη σκάλα, τράβηξε τὸ σχοινὶ τῆς πρὸ ἀγαπημένης του καμπάνας τῆς μικροῦλας... ἔκαμε ἓνα μεγάλο κόμπο... πέρασε τὸν λαιμόν του καὶ πήδησε στὸ κενόν!...

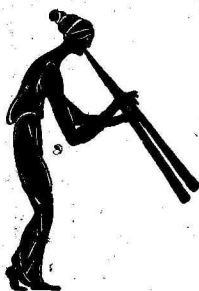
... Καὶ τότε μέσα στὴν πένθιμη ἡσυχία, ἡ καμπανίτσα του ἐσήμανε δύο τρεῖς φορές χαρούμενα...

... Ἦσαν οἱ τελευταῖοι σπασμοὶ τοῦ πνιγομένου Μπιάσκο!

Μετάφρασις ΖΗΝΩΝΟΣ ΛΕΦΑΚΗ

“PER GLI STUDI NEOELLENICI IN ITALIA.”)

ΤΟΝ τὸν τίτλον φέρει ἓνα βιβλιαράκι μεγάλου ἐνδιαφέροντος ποῦ ὁ διαπρεπὴς φιλέλλην καὶ ἐλληνιστὴς κ. Δὲ Σιμόνε Μπροῦβερ ἐδημοσίευσεν στὴν Ρώμην. Πόσον τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ τῶν Ἰταλῶν διὰ τὴν γλῶσσαν μας καὶ τὴν γραμματολογίαν μας μᾶς συγ-

κινεῖ καὶ μᾶς ὑψώνει, ἡμπορεῖ νὰ τὸ ἐννοήσῃ μόνον ἐκεῖνος, ποῦ αἰσθάνεται ἀληθινὴν ἀγάπην διὰ τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν πατρίδα.

Ὁ διάσημος αὐτὸς Ἰταλὸς παραπονεῖται πῶς ἀκόμη στὴν Ἰταλίαν παραμελεῖται ἡ μελέτη τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως, ἂν καὶ πολλοὶ λόγιοι τῆς μεγάλης ἐκείνης χώρας καταγίνονται νὰ γράφουν καὶ μεταφράζουν δικά μας ἔργα! Ὁ, τι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐσκέφθη ποτὲ νὰ κάμῃ, τὸ κάμουν αὐτοὶ οἱ ἐκλεκτοὶ Ἰταλοὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔχει τὰ πρωτεῖα ὁ κ. Μπροῦβερ, διὰ τὴν βαθεῖαν μελέτην τῶν νεωτέρων ἐλληνικῶν ἔργων, διὰ τὴν παρατηρητικότητά, διὰ τὴν ἀπειρον λατρείαν του πρὸς τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν Ἑλλάδα.

Μακρὰ ἀπὸ τὸν τόπον ὅπου διεξάγεται ἡ γλωσσικὴ πάλη, μὲ τὴν μεγάλην ἀγάπην εἰς τὴν

Σ. Π. Καίτοι εἶνε γνωστὰ αἱ περὶ γλώσσης ἰδέαι τῆς «Πινακοθήκης», δημοσιεύμεν ἐν τούτοις τὴν βιβλιοκρισίαν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἡμῶν συνεργάτου κ. Μαρτζώκη, ὑπερτιμῶντος προφανῶς τὸ ἔργον τοῦ Ψυχάρη.

Ἑλλάδα, μὲ τὴν σπανίαν ἀντίληψίν του καὶ τὴν διαύγειαν τοῦ φωτεινοῦ του νοῦ, ὁ κ. Μπροῦβερ θέτει τὰ πράγματα στὸν τόπον τους καὶ δείχνει σ' ἐμᾶς ὅτι δὲν εἶνε τὰ ἄκρα ποῦ πρόπει νὰ τρέξῃ ἡ γλῶσσα διὰ νὰ φθάσῃ στοὺς μεγάλους τῆς προορισμούς, διὰ νὰ φέρῃ τὴν ἐνότητά κι' ὅχι τὴν ἀποσύνθεσιν, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον τῆς ποῦ ἀπόκρυφα εἶχε κάμει στὰ σκότη τοῦ Μεσαίωνος.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ψυχάρη βέβαια εἶνε ἓνα φαινόμενον γιὰ ἐκείνους ποῦ ἡμποροῦν νὰ ἰδοῦν βαθύτερα τὰ πράγματα. Ἡ ἐμφάνισις του κάτι τι ἐστέρωσε, κάτι φωτεινὸν μᾶς ἔδειχνε στὰ ὄργια τοῦ σχολαστικισμοῦ. Ἦτο μία διαμαρτυρία τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ τῆς μεγάλης ἐκείνης στιγμῆς ἀντιπρόσωπος ὑπῆρξεν ὁ Ψυχάρης.

Ἀλλ' ἡμεῖς εἰμεθα ἐκεῖνοι ποῦ δὲν τὸν βοηθήσαμε στὸ ἔργον του, ποῦ παρεξηγήσαμε πολλὰ πράγματα, ποῦ δὲν ἐβαδίδαμε σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς μας, καὶ διὰ τοῦτο ἐγεννήθη ἓνας ἄλλος σχολαστικισμὸς πλέον βάρβαρος διὰ νὰ ξυπνήσῃ ὅ,τι ὁ Ψυχάρης μὲ μεγάλην διανοητικὴν δύναμιν κατάρθωσε ν' ἀποπνίξῃ.

Ἡ διγλωσσία βασανίζει τὴν Ἑλλάδα! ἀλλὰ πολὺ περισσότερον ἐβασάνισε τὴν Ἰταλίαν. Ἐκεῖνος ποῦ παρακολουθεῖ τὴν μεγάλην ἐκείνην γραμματολογίαν, βλέπει τὴν γλωσσικὴν Ἰταλικὴν ἐξέλιξιν καὶ βλέπει ὅτι στὴν τρίτην Ἰταλίαν ὁ Καρδούτσος ὑπῆρξεν ἐκεῖνος, ποῦ ἀνοίξε τὸ δρόμον διὰ νὰ φανοῦν πρὸς τὸν τόσον ἐνδοξοὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἔγειναν παγκόσμια. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ δοξασμένοι νέοι τὸν ἐδοθήσαν στὸ ἔργον του, γιατί εἶχαν τὴ λατρεία πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν με-